

Vilkas

2017

Išvaizda

Nuotraukos autorius Remigijus Diečkus (www.naturephoto.lt)

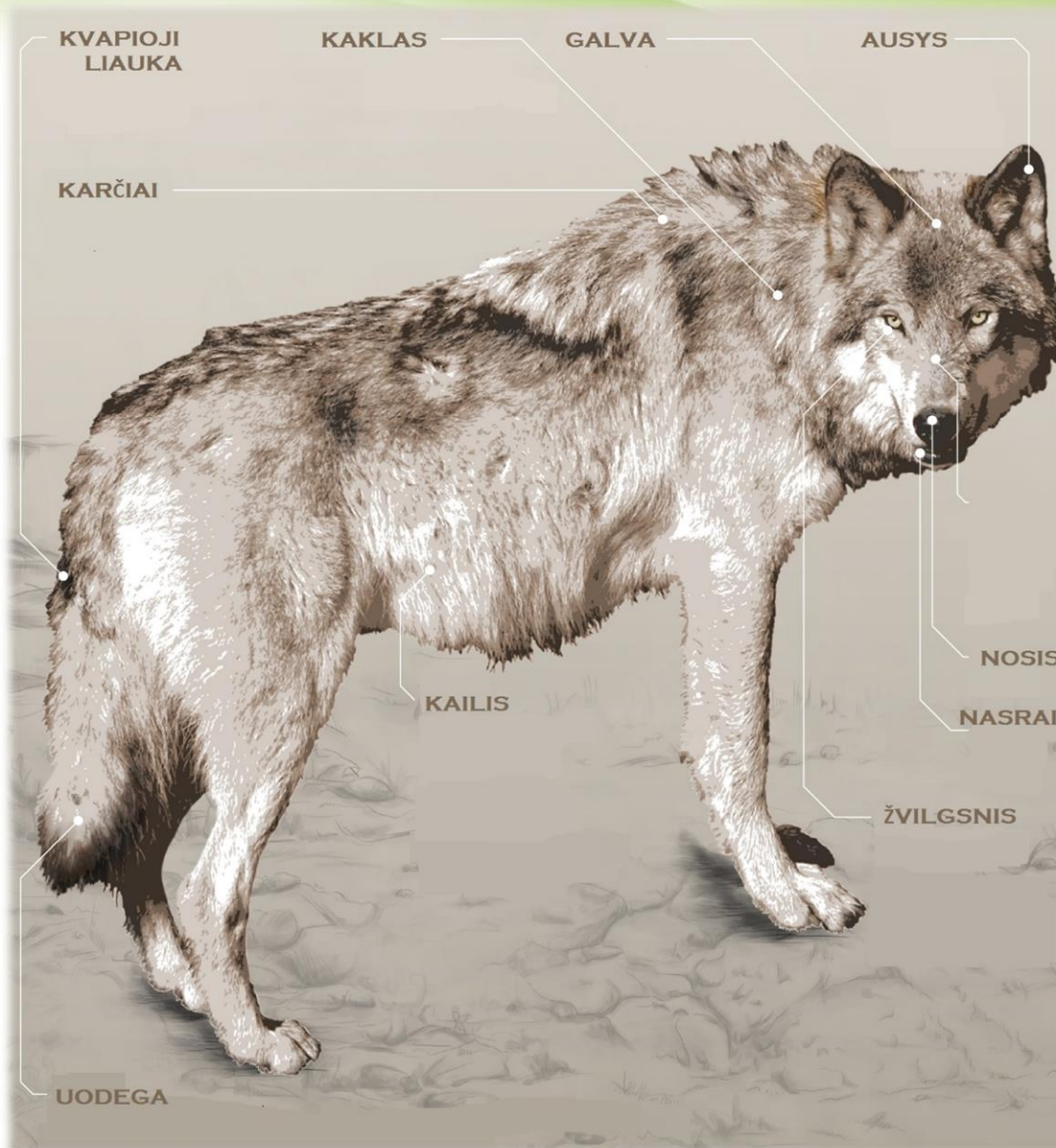
Nuotraukos autorius Renatas Jakaitis (www.naturephoto.lt)

Nuotraukos autorius Vatalijus Stirkė (www.naturephoto.lt)

Išvaizda

Juslės

Uoslė

- Apie 100 kartų jautresnė lyginant su žmogaus
- Uoslės receptorių plotas apie 14 kartų didesnis nei žmogaus
- Esant palankiam vėjui gyvūną geba užuosti už 3 km
- Pagal kvapą geba nustatyti kito vilko lytį, amžių

Klausa

- Girdi apie 16 kartų geriau nei žmogus
- Gali išgirsti garsą sklindantį už 10 km
- Girdimumo riba 25 Hz – 80 000 Hz

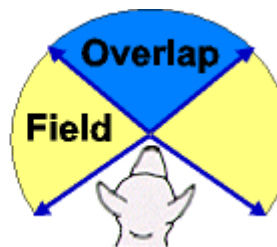

Rega

The Dog's View

The Human's View

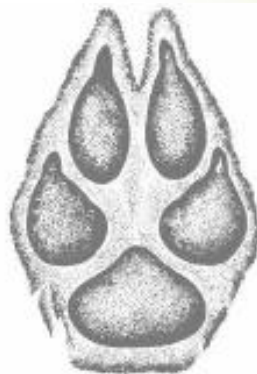
Pēdsakai

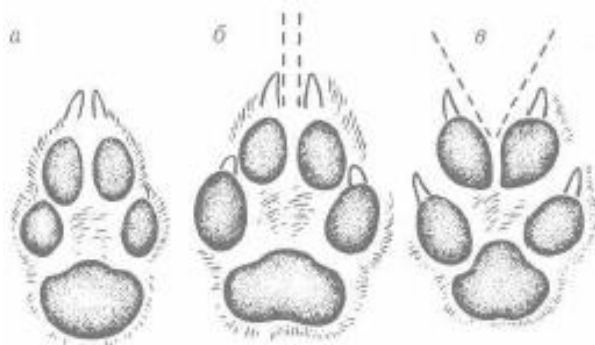
Priekinis pēdsakas: ilgis 10 – 12 cm, plotis 7,3 – 8,5 cm
Galinis pēdsakas: ilgis 9 – 9,5 cm, plotis 6,3 – 6,8 cm

Pėdsakai

*Рис. 1. Отпечаток передней лапы крупного
среднерусского волка-самца на сыром песке,
Размеры 11,5 × 8,5 см*

*Рис. 2. Отпечатки лап
а – волчья задняя;
б – волчья передняя;
в – собачья (когти расставлены)*

Vilkas ar šuo?

- Pēdsakņu skirtumai
- Judējimo pobūdis

Vilkas ar šuo?

Pėdsakų eilė

1-4 pav. Vilgai įprastai juda riščia ir pėdsakai išsidėsto kone viena linija. Tam tikrose vietose išsiskybę pėdsakai gali parodyti, kiek vilkų vienas paskui kitą ėjo.

Pėdsakų eilė

← 5 pav. Eita trijų vilkų. ↑ 6 pav. Eita dviejų vilkų

Veiklos žymės

↑ 7 pav. Vilkų papjauto šerno liekanos.

↑ 8 pav. Vilkų papjautos stirnos liekanos.

Veiklos žymės

9-13 pav. Vilkų tuštinimosi žymės

Veiklos žymės

14 pav. Vilkų išmatose gausų nesuvirškintų gyvūno kūno dalių: plaukų, kaulų, nagų liekanų.

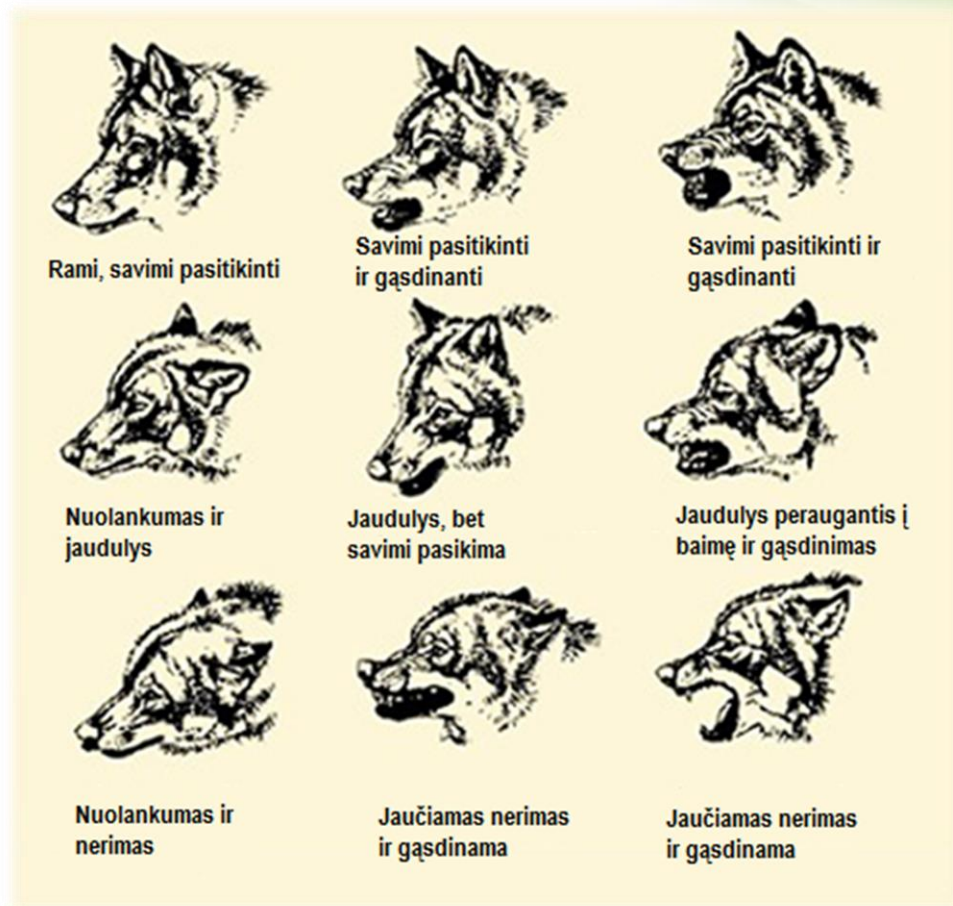
Veiklos žymės

15 pav. Vilko apgraužtas kuoliukas

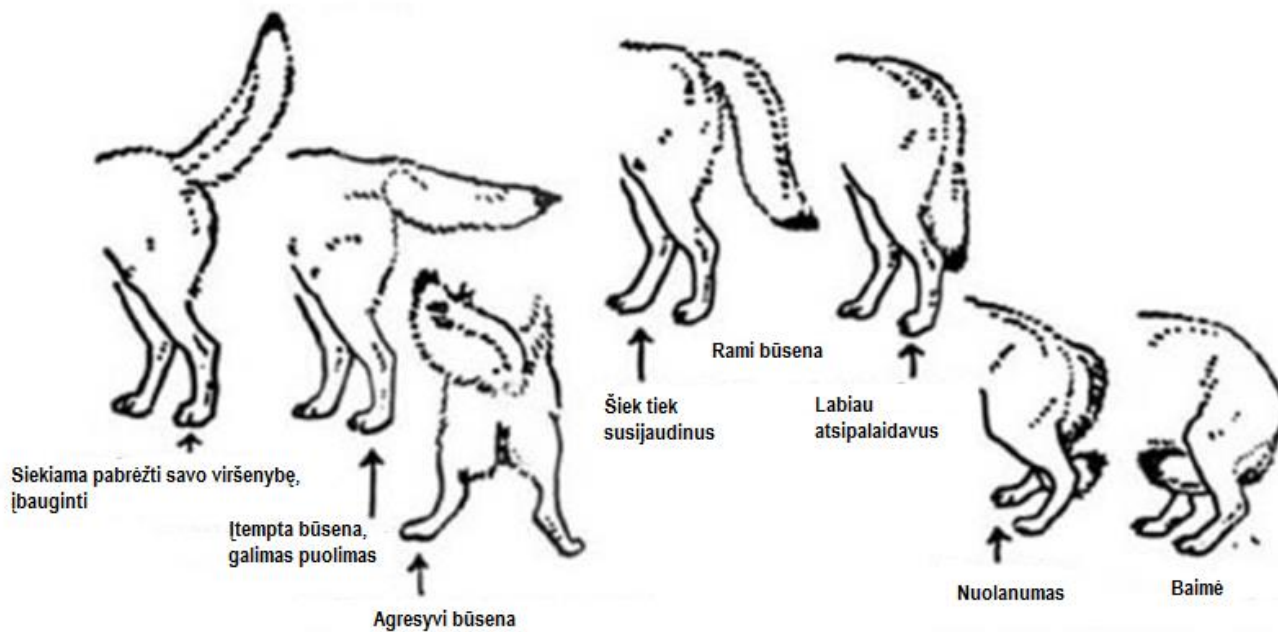
Vilkų vidinė būseną

16 pav. Vilko vidinės būsenos pavyzdžiai

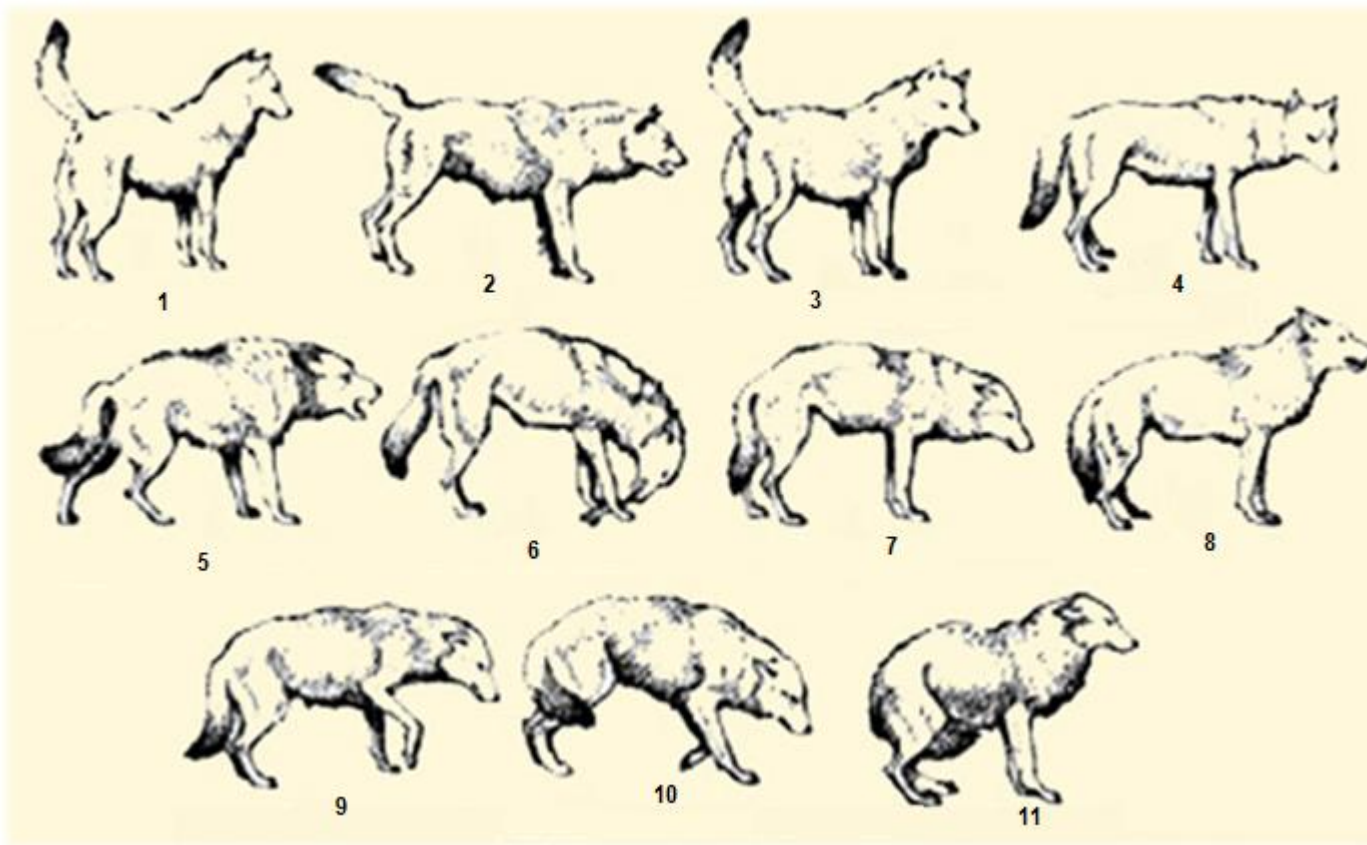
Vilkų kūno kalba

17 pav. Uodegos padėties ir vidinės būsenos sąryšis

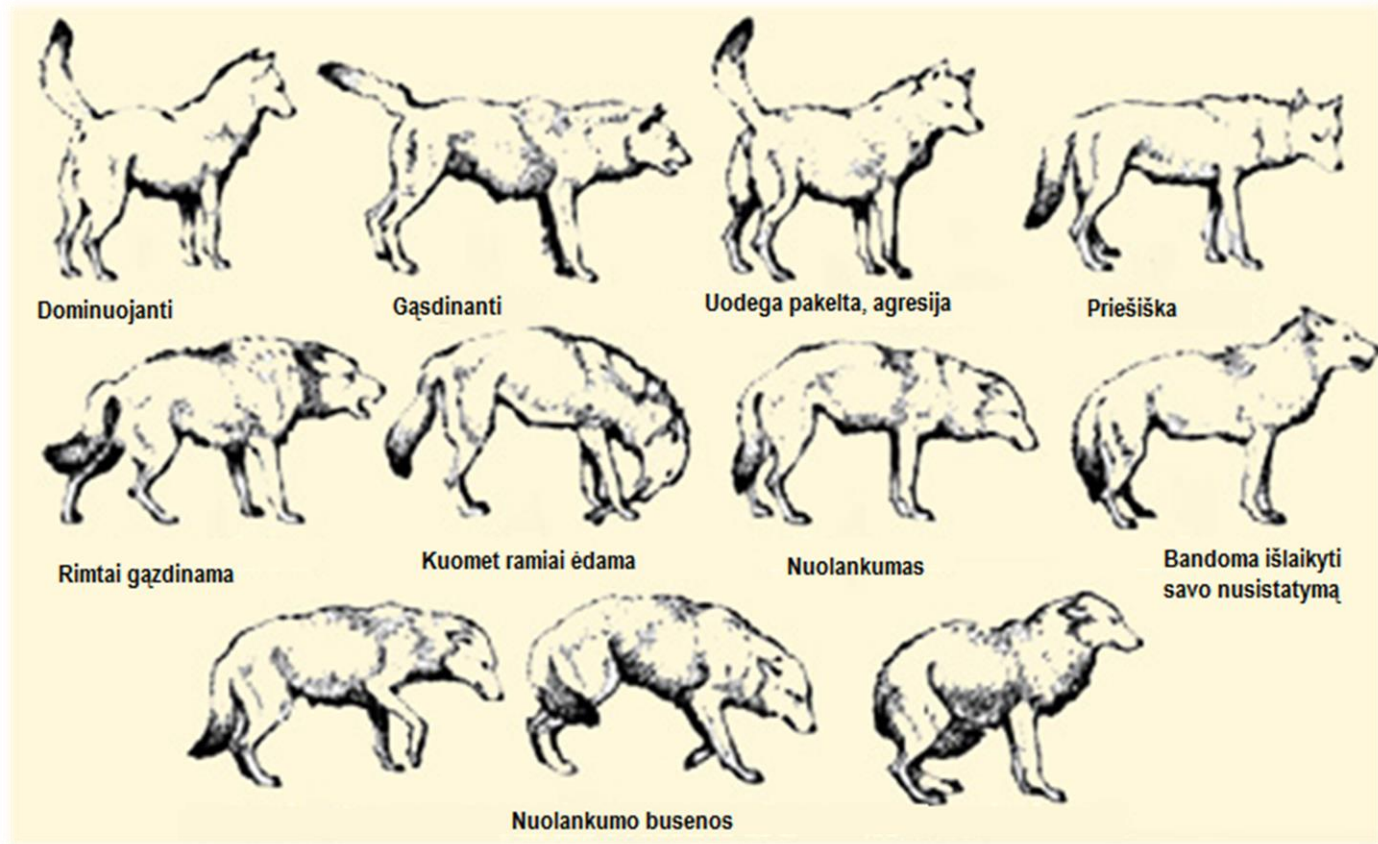

Vilku kūno kalba

Vilkų kūno kalba

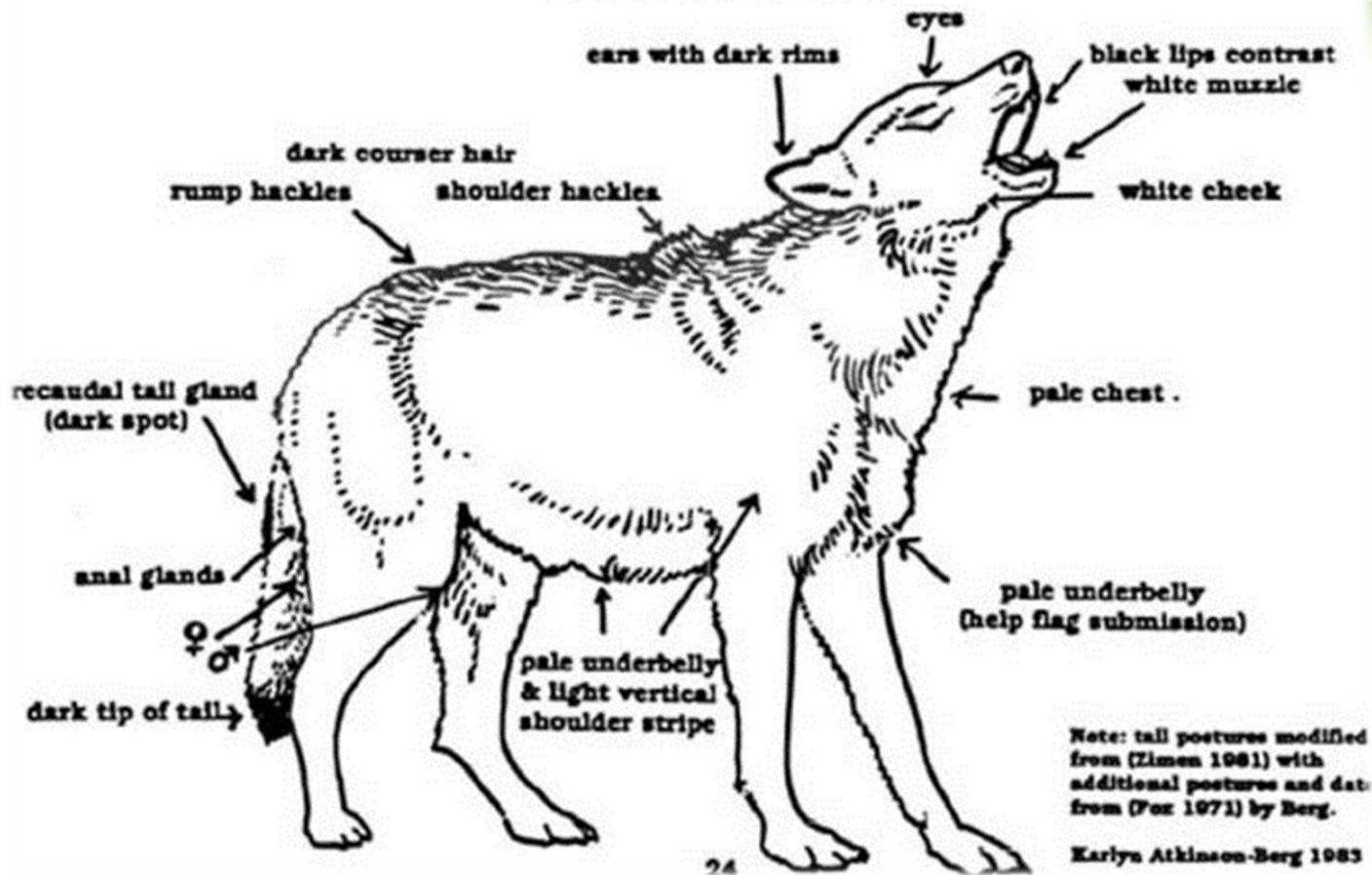

17 pav. Vilkų kūno kalba labai išraiškinga ir intuityviai suprantama

Vilkų kūno kalba

PARTS OF THE WOLF AND COLOR PATTERNS USED IN COMMUNICATION

18 pav. Kūno vietos, kurios dalyvauja bendraujant

Vilkų šeimos struktūra

- Vilkų šeimoje galima įžvelgti tam tikrą struktūrą;
- Kiekvienas individas turi savo vietą šeimoje ir savo atsakomybes;
- Gyvenimas šeimoje užtikrina galimybę sumedžioti didesnę gyvūną, jaustis saugesniais, lengviau aprūpinti maistu jaunesnius narius, paprasčiau saugoti teritoriją nuo nepageidaujamų lankytojų (kitų vilkų ar jų šeimų);
- Alfa (dominuojančios) poros terminas iškreipia vilkų šeimos vaizdinį. Šis terminas tinkamas nelaisvėje laikomiems vilkams. O laisvėje vilkų šeimos modelis atitinka žmonių šeimos modelį.

Dominance Hierarchy

Alpha Pair

♂ and ♀

Beta

♂ or ♀

Male ♂
Female ♀

Young Subordinates

♂♂ ♀♀

Pups/Juveniles

♀♂ ♀♂ ♀♂

Omega

♂ or ♀

Gyvūno biologija

- Ruja vyksta gruodžio – kovo mėnesiais;
- Nėštumas trunka apie 9 savaites;
- Jaunikliai gimsta akli ir praregi pro 9 – 12 dienų;
- Individai subręsta 2 – 3 metais;
- Vilkai – monogamai;

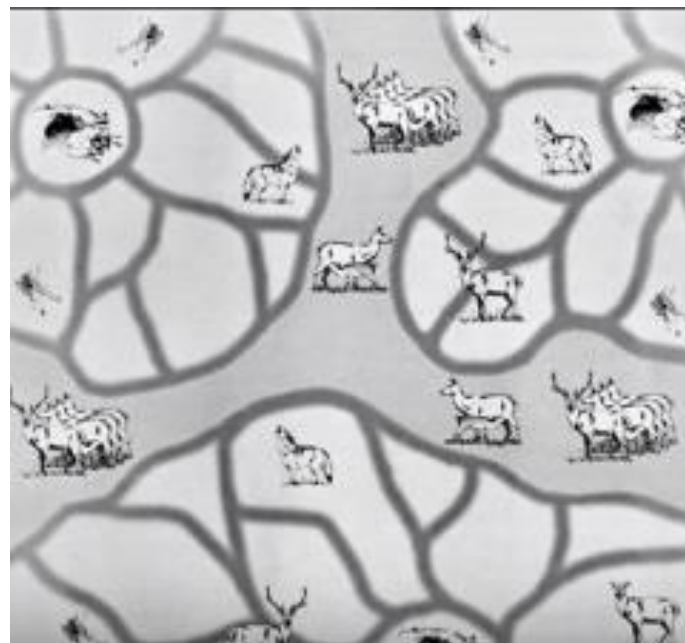

Mityba

- Sužeisti ir paliegę gyvūnai tampa lengvu vilko grobiu;
- Naminiai gyvuliai tampa vilkų grobiu (būdinga tik tam tikru laikotarpiu);
- Daug įtakos turi vilkų gaujos dydis ir patirtis (senų ir patyrusių individų buvimas gaujoje);
- Kartais specializuojasi į tam tikros rūšies grobį;

Vilkų vaidmuo gamtoje

Gyvenamoji vieta

- Galimybė slapstytis ir saugiai atsivesti jaunikius;
- Maisto gausumas;
- Trikdymas;
- Sezoniškumas;

Vilko įtaka ūkiui

- Vilkas yra sanitaras;
- Nepamatuotas gaujos silpninimas (gaujos permedžiojimas) didina žalą ūkiui;
- Sergantys ir paliegę gyvūnai tampa lengvu grobiu vilkui;
- Stiprios vilkų šeimos buvimas panaikina galimybę natūraliai atsirasti vilkų – šunų hibridams;

Vilkas lietuvių tautosakoje

1. Kultūroje buvo pabrėžiama pagarba šiam gyvūnui, o ne ugdoma baimė. Todėl įvairiomis priemonėmis siekta užsitarnauti šio gyvūno prielankumą (tiesioginiu vardu nevadinti, paliekamos aukos);
2. Seni žmonės labai stipriai bardavo už vilko jauniklių atsinešimą į namus ar jų nužudymą. Nes už tai vilkai keršydavo visai apylinkei;
3. Gausu palyginimų („žiba akys, kaip vilko“, „stačios ausys, kaip vilko“, „rodo dantis, kaip vilkas“, „alkanas, kaip vilkas“, „eina, kaip vilkas (paspraudęs uodegą)“, „gudrus, kaip vilkas“, „vilko neštas ir pamestas“ ir taip toliau);
4. Lietuviai ne šiaip sau suteikė šiam gyvūnui tokį vardą. Šis vardas galimai atspindi tam tikrą išskirtinę ypatybę – vilkti savo grobį. Literatūroje gausu aprašymų, kaip sumaniai vilkas išsivelka avelę, žąsį, kiaulę, stirną, nusivilioja arklį ar kitą stambų gyvūną.